

B. RABANI DE INVENTIONE LINGUARUM

Ab Hebraea usque ad Theodiscam, et notis antiquis.

Primo omnium litteræ Hebraicæ linguæ a Moyse inventæ sunt, et ab Esdra post illorum captivitatem et reversionem eorum renovatæ sunt: quarum elementa figurarum subtus, ut invenire quivimus, adeo tamen habemus, earumque summa viginti duarum constat litterarum.

Litteras vero Græcas in primis Cadmus Agenoris filius, a Phœnico veniens, in Græciam nonnullas attulit: post quem aliquantas alii adjecterunt, queque ad numeros faciendo habiles habentur; earumque litterarum cum quibus scribi potest summa ad viginti quatuor pervenit. Ceteri characteres tres adjuncti sunt, ut ad millenarium numerum perveniri possit.

Latinas namque litteras Carmentis nympha, Evandri mater, queæ alio nomine Nicostrata dicebatur, inventæ et in Italiam eas prima attulit, et postmodum Græcas litteras tres adjecterunt Latini propter necessitatem: quia nonnulla verba necesse habuerunt, sicut in Græcis habentur, loqui, ut est ΧΡΙΣΤΟΣ, Imanus, ac Zetus, et reliqua: et eas cum summa cautela decrevi vobis conscribere.

a be ce de e es ge ha i ka el em en o pe qu er es te u ix oy rea
ABCDEFGHIJKLMNPQRSTUVWXYZ

Litteras etiam Æthici philosophi cosmographi natione Scythica, nobili prosapia, invenimus, quæ venerabilis Hieronymus presbyter ad nos usque cum suis dictis explanando perduxit, quia magnifice ipsius scientiam atque industriam duxit; ideo et ejus litteras maluit promulgare. Si in istis adhuc litteris fallimur, et in aliquibus vitium agemus, vos emendate.

Litteras quippe quibus utuntur Marcomanni, quos nos Nordmannos vocamus, infra scriptas habemus: a quibus originem, qui Theodiscam loquuntur linguam, trahunt. Cum quibus carmina sua incantationes ac divinationes significare procurant qui adhuc paganis ritibus involvuntur.

asc. birith. chen. thorn. ech. fech. gibu. hagale. his. gile. lagu. man.
a b c d f g h i k m n
 not. othil. perc. chon. rehir. sugil. tac. hur. halach. huyri. ziu.
n p o k r q r f t u d x y w z v

AUG. Augustus. **BM.** bonæ memorie. **DM.** domus mortui. **EPM.** epistolam misit.
FR. forum. **GCS.** Gaius Cæsar. **IMP.** Imperator **K.** kalendas. **IAN.** Ianuarias. **MCS.**
 Marcus Cæsar. **NC.** Nero Cæsar. **OOP.** Oppidum. **PRS.** præses. **QT.** Quintinus. **R.** Rex.
SN. Senatus. **TIB.** Tiberius. **VAL.** Valerius. **X.** Xynodus. **YMN.** Ymnus. **ZEN.**

Istiusmodi genus descriptionis Notæ Cæsaris appellatur, quod cum litteris, quæ antiqua manus appellatur, perficitur: cum quis Romanorum in aedificiis, parietibus, vel in turribus, aut in monumentis saxeis ob memoriam sui suorumque aliquid litteris commendare scalpendo curaverat, eas cum punctis et titulis obligabat, ne statim quis ignarus legere posset, ut supra in paucis ostensum est.

A E I O V.

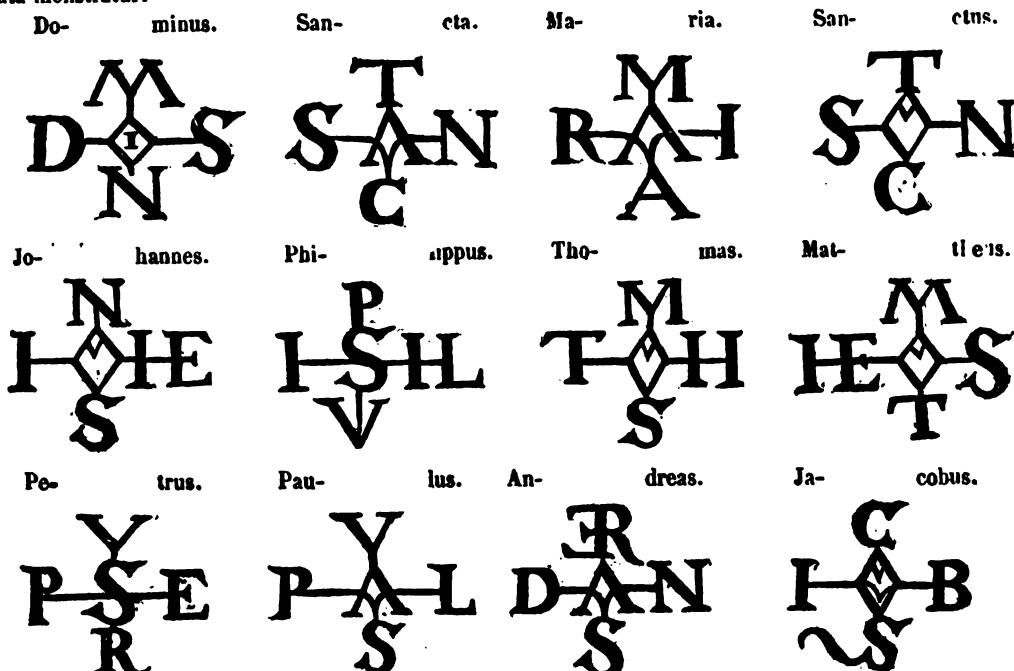
NC·P·TV: RS:·S B:·N·F·C:·R·CH:
CL:·R:·S·Q:·M: RT·R·S·

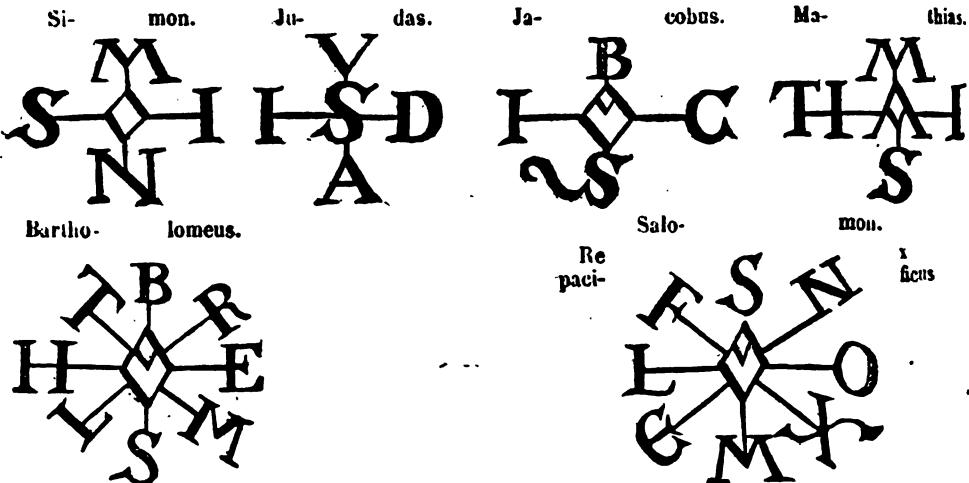
Genus vero hujus descriptionis tam quod supra cum punctis V et vocalibus, quam subtus cum aliis vocalibus quam solitum est, informatum continetur, fertur quod sanctus Bonifacius archiepiscopus ac martyr, ab Angulsaxis veniens, hoc antecessoribus nostris demonstrarit: quod tamen non ab illo in primis coepit, sed ab antiquis istiusmodi usum creuisse comperimus.

B. F. K. P. X.

KBRXS. XPP. FPRTKS. TKRP. KNSBR. SBFFKRP. BRCHKTFNENS. SCFPTRP. RFGNK. XTDFCX8 BXPF. FELICITER. A.

Litteræ enim monogrammæ scriptæ nonnullis in locis inveniuntur, ubi pictura cum museo in pariete imaginis aut in velis, vel alicubi alter facta fuerit, ibi eorum nomina cum congerie litterarum, unum characterem pictores facere soliti sunt, quod monogramma dicitur: quorum significatio subtus per pauca adnotata monstratur.

FRAGMENTUM GLOSSARII LATINO THEOTISCI RABANO AScripti.
(Apud Lambecium, Biblioth. Vindob.)

<i>In nomine Dei summi incipiunt Glossæ RABANI MAURI.</i>	A Verborum, Ex novo, Et vetere, Testamento,	worto. sona dera niunon. anti, dera altun. euu b.
Inchoant, Congregationes,	pikinnant. samanunga.	b <i>Euu</i> sive <i>ew</i> , ex Latino <i>erum</i> ; pro quo etiam in nonnullis antiquis codicibus mss. Germanicis le- gitur. <i>E</i> absque <i>w</i> sive duplice <i>u</i> . <i>Hic autem erum</i> ponitur pro tempore ante et post Christum.

BEATI RABANI MAURI
FULDENSIS ABBATIS ET MOGUNTINI ARCHIEPISCOPI
OPERUM OMNIUM ULTIMA PARS.
CARMINA

Studio CHRISTOPHORI BROWERI primum in lucem edita et scholiis illustrata:

CHRISTOPHORUS BROWERUS LECTORI.

En tibi, amice Lector, Rabani versus ex vespillonum manibus extorti, quoq[ue] et probato e[st] pervertoisse, cuius tamen possessor latere voluit, renatos, tanquam a Libitina vel inferis reducere et domino suo res-
tuere visum est. Libri membranacei, sed male excepti, inscriptio erat: *Versus Hrabani de diversis XIV. ord. XIX.* Quæ manifesta velut σημα κλοπῆς et compilata bibliotheca indicia. Interim rogatis undeque ad hec
mutilla poemata sananda auxiliis, exigua ab eruditis adhuc spes affuslit. Unde licet impræsentia, iuxta Calonis
dictum, exhibere nequeam quod neque aceat neque mebeat, in triduo proximo tamen, ut ille loquitor, Vir
boni arbitratu, Rabani pietatem et sapientiam ceu vinum, degustes licebit. Vale et fruere.

SECTIO PRIMA. — CARMINA DE DIVERSIS.

I. — AD PASCHALEM ET GREGORIUM, PONTIFICES MAXIMOS. B

De laudibus sanctæ crucis.
(Vide carmen nuncupatorium libro de Laudibus sanctæ crucis præmissum, hujus editionis tom. I, col. 103.)

II. — AD GERFRIDUM EPISCOPUM.

Sit longævus amor, sis sospes tempore male,
Cum Christo regnans tempore perpetuo.
Hoc Raban vilis Gerfredo poscit ubique,
Exaudi, Christe, tu sine fine vale.

SCHOLIA CHRISTOPHORI BROWERI.

A PRÆFATIO.

Rabani plura extare ingenii monumenta oratione numerosa conscripta, quam que vulgo innotuerint, versus quos in lucem damus, argumento sint. Atque illi quidem integri ad manus nostras utinam pervenissent! Jam enim non solum multi ex hoc nu-

mero, sed epici plurimi quoque desiderantur, quos de Ludovici pii liberorum, Lotharii, C. roli, Ludovicii rebus gestis carmine heroico ab eo contextes aiunt oblitescere et clausos teneri bibliothecarum carceribus; quo levius presentium jactora nobis ferenda quidem est. Asper in his que damus, falso, et agrestis ac illex numerorum cantus, et qui ce-